

activities of the police in Ukraine]. Odesa : Yurydychna literatura [in Ukrainian].

5. Alekseev S. S. (Eds.). (1987). *Problemy teorii gosudarstva i prava* [Problems of State and Law Theory]. M.: IURid. lit. [in Russian].
6. Alekseev S. S. (1996). *Gosudarstvo i pravo* [State and Law]. M.: IURid. Lit. [in Russian].
7. Korelskii V. M., Perevalov V. D. (Eds.). (1999). *Teoriia gosudarstva i prava Uchebnik dlia iuridicheskikh vuzov i fakultetov* [The theory of state and law. A textbook for law schools and faculties]. M.:Izdatelskaia gruppa NORMA INFRA-M [in Russian].
8. Kopieichykov V.V. (1997). *Zahalna teoriia derzhavy i prava* [General theory of state and law]. K.: Yurinkom [in Ukrainian].
9. Matuzov N.I., Malko A.V. (1999). *Teoriia gosudarstva i prava* [State and Law Theory]. M.:IURistie [in Russian].
10. Skakun O. F. (2000). *Teoriia gosudarstva i prava* [State and Law Theory]. KH.:Konsum Un-t vnutr del [in Russian].
11. Alekseev S. S. (1966). *Mekhanizm pravovogo regulirovaniia v sotsialisticheskom gosudarstve* [The mechanism of legal regulation in a socialist state]. M. [in Russian].
12. Alekseev S. S. (1982). *Obshchaia teoriia prava* [General theory of law]. M. [in Russian].
13. Gorshenev V. M. (1972). *Sposoby i organizatsionnye formy pravovogo regulirovaniia v sotsialisticheskom obshchestve* [Methods and organizational forms of legal regulation in a socialist society]. M.:IURid. Lit. [in Russian].
14. Protasov V. N. (1995). *CHto i kak reguliruet pravo: Uchebnoe posobie* [What and how regulates the right: A manual]. M.:IURist [in Russian].
15. Holosnichenko I.P. (1998). *Administrativne pravo Ukrainy (osnovni katehorii i poniattia)* [Administrative law of Ukraine (main categories and notions)]. Irpin [in Ukrainian].
16. Koval L.V. (1998). *Administrativne pravo: Kurs leksii dlia studentiv yuryd. vuziv ta fakultetiv* [Administrative law: Lectures course for students of law. universities and faculties]. K.: Venturi [in Ukrainian].
17. Kontsepsiia administrativnoi reformy v Ukraini [Concept of administrative reform in Ukraine]. (1999). *Ofitsiinyi visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine, 21, article 943* [in Ukrainian].
18. Honcharuk S.T. (2000). *Administrativne pravo Ukrainy* [Administrative Law of Ukraine]. K. [in Ukrainian].
19. Kopieichykov V.V., Lysenkov S.L. (Eds.). (2002). *Teoriia derzhavy i prava* [Theory of state and law]. K. : Yunikom-Inter [in Ukrainian].
20. Vediernikov Yu.A. (2005). *Teoriia derzhavy ta prava* [Theory of state and law]. K.: Tsentr navchalnoi literatury [in Ukrainian].
21. Alekseev S. S. (Eds.). (1998). *Teoriia gosudarstva i prava* [Theory of state and law]. M.:BEK [in Russian].
22. Kolomoiets T.O. (2008). *Administrativne sudochynstvo Ukrainy* [Administrative justice of Ukraine]. K. : Istyna [in Ukrainian].
23. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254к/96-VR [The Constitution of Ukraine: Law of Ukraine dated June 28, 1996 No. 254к/96-VR] (1996, July 23). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy – Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine. 30, article 141*. Retrieved from zakon.rada.gov.ua/go/254к/96-вр [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 17.10.2018

УДК 342.924:35.072.22(477)(045)

*Завгородня Лариса Олексіївна,
аспірантка кафедри господарського,
повітряного та космічного права
Навчально-наукового юридичного інституту
Національного авіаційного університету
larisazavgor@i.ua*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИЯВЛЕННЯМ, ЗАПОБІГАННЯМ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯМ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

У статті розглянуто поняття та сутність таких категорій як "механізм", "правове регулювання", "механізм правового регулювання". Пропонується під адміністративно-правовим механізмом регулювання відносин, пов'язаних з виявленням, запобіганням та врегулюванням конфлікту інтересів як способу протидії корупції розуміти основоположні засади, які виконують функцію орієнтури та мають визначальне значення для здійснення

Випуск 5. 2018 © Л.О.Завгородня, 2018

органами публічної адміністрації та іншими юридичними особами публічного права дій спрямованих на запобігання та врегулювання конфлікту інтересів з метою недопущення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Здійснено визначення напрямків подальшого вдосконалення даного механізму.

Ключові слова: адміністративно-правовий механізм; правове регулювання; виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Zavgorodnia L. ADMINISTRATIVE-LEGAL MECHANISM OF REGULATION RELATIONSHIP BETWEEN DEFINITION, PREVENTION AND CONTROL OF INTEREST CONFLICT

The article deals with the concept and essence of such categories as "mechanism", "legal regulation", "mechanism of legal regulation". The administrative-legal mechanism for regulating relations related to the identification, prevention and settlement of conflicts of interest is proposed as a way of combating corruption to understand the fundamental principles that serve as a benchmark and are crucial for the implementation by public administration bodies and other public bodies of public law actions aimed at preventing and resolving conflicts of interest to prevent corruption-related offenses. The directions of further improvement of this mechanism are defined.

Key words: administrative-legal mechanism; legal regulation; detection, prevention and conflict resolution of interests.

Постановка проблеми. Адміністративно-правовий механізм врегулювання конфлікту інтересів існує в українській практиці, але його ефективність не є задовільною. Відтак, слід розглянути цей механізм, звернувши увагу на виявлення недоліків та здійснюючи визначення напрямків його подальшого вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням дослідження конфлікту інтересів звертали увагу у своїх працях вітчизняні вчені: В. Авер'янов, С. Алферов, М. Бездольний, О. Бандурка, І. Бачинська, Т. Василевська, С. Гнатюк, В. Галунько, О. Гладун, В. Журавський, Д. Зброда, А. Закалюк, А. Комзюк, В. Іванцов, О. Токар-Остапенко, В. Тильчик, М. Мельник, О.М. Костенко, М. І. Хавронюк. Проте подальшого дослідження та доопрацювання потребує адміністративно-правовий механізм регулювання відносин, пов'язаних з конфліктом інтересів.

Формулювання цілей статті. Зважаючи, що сучасна система запобігання конфліктам інтересів або їх врегулювання спрямована на пошук балансу між приватним та публічним інтересом через виявлення ризиків для добропорядності службових осіб, заборону неприйнятних конфліктів, управління конфліктними ситуаціями та врегулювання конфліктних ситуацій, пропонуємо визначити адміністративно-правовий механізм врегулювання конфлікту інтересів предметом дослідження даної статті.

Виклад основного матеріалу. Для кращого розуміння змісту адміністративно – правового регулювання питань, пов'язаних з виявленням, запобіганням та врегулюванням конфлікту інтересів необхідно розкрити поняття та сутність таких категорій як "механізм", "правове регулювання", "механізм правового регулювання". Зокрема, категорія «механізм правового регулювання» виникла в межах загальної теорії права для відображення руху, функціонування правової форми. Пізніше вона розвинулася й здобула нових прихильників. У свою чергу, базуючись, як й інші галузеві дисципліни, на принципах і засадах загальної теорії права, адміністративне право також певним чином реагує на формулювання нових теоретичних аспектів, які стосуються проблеми правового регулювання» [1, с. 52].

С.С.Алексеев вказує: «Поняття механізму правового регулювання дає змогу зібрати та систематизувати засоби правового впливу на суспільні відносини, визначити місце й роль того чи іншого юридичного засобу в правовому житті суспільства» [2, с. 229].

Дослідниця О.Ф.Скакун під правовим регулюванням пропонує розуміти здійснюване державою за допомогою права і сукупності правових засобів упорядкування суспільних відносин, їх юридичне закріплення, охорону та розвиток. Разом з цим вона виокремлює такі ознаки правового регулювання: 1) як різновид соціального регулювання; 2) за допомогою якого відносини між суб'єктами набувають певної правової форми, яка має споконвічно державно-владний характер, тобто в юридичних нормах держава визначає міру можливої та належної поведінки; 3) має конкретний характер, тому що завжди пов'язане з реальними відносинами; 4) має цілеспрямований характер – спрямоване на задоволення законних інтересів суб'єктів права; 5) здійснюється за допомогою правових засобів, які забезпечують його ефективність; 6) правове регулювання гарантує доведення норм права до їх виконання [3, с. 488-489].

Адміністративно-правовий механізм регулювання питань, пов'язаних з виявленням, запобіганням та врегулюванням конфлікту інтересів виступає складовою частиною загальнодержавної управлінської діяльності. Аналіз деяких аспектів управління у багатьох галузях наукових знань дозволяє дійти висновку, що управління є певним видом людської діяльності і здійснюється із спеціальними цілями.

Слід зазначити, що сама категорія «механізм правового регулювання» виникла в межах загальної теорії права для відображення руху, функціонування правової форми. У свою чергу, базуючись, як й інші галузеві дисципліни, на принципах і засадах загальної теорії права, адміністративне право теж певним чином реагує на

формулювання нових теоретичних аспектів, які стосуються проблеми правового регулювання [1, с.44].

Це дає можливість стверджувати, що сьогодні механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин розглядається як категорія, що виражає процес переведення нормативності права в упорядкованість суспільних відносин, які регулюються нормами цієї галузі права. Інакше кажучи, правові норми, які використовуються в адміністративному праві, самі по собі є статистичними, а в рух вони приводяться саме за допомогою механізму адміністративно-правового регулювання. Найбільш повно поняття «механізм адміністративно-правового регулювання» розкрила Т.О. Коломоєць, яка розуміє під цим «сукупність правових засобів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання суспільних відносин у сфері адміністративного права» [4, с. 206]. При цьому в механізмі адміністративно-правового регулювання виокремлюються дві складові: органічні (ті, що визначають суть самого явища механізму адміністративно-правового регулювання, тобто без яких не може відбуватися сам механізм та функціональні складові); функціональні (ті, що значною мірою впливають на механізм адміністративно-правового регулювання, які не є обов'язковими його елементами) [5, с.235]. До органічних складових механізму адміністративно-правового регулювання належать:

а) норми права - загальнообов'язкові правила поведінки, встановлені з метою регулювання суспільних відносин.

б) акти реалізації норм права - процес фактичного втілення в життя приписів правових норм через поведінку суб'єктів адміністративного права.

в) правові відносини - вольові суспільні відносини, що виникають на основі норм права.

Функціональними складовими механізму адміністративно-правового регулювання вважає Т.О. Коломоєць, є: юридичний факт; правова свідомість суб'єктів адміністративно-правового регулювання; законність; акти тлумачення норм права; акти застосування норм права [4, с.157].

Предметом адміністративно-правового регулювання у сфері виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів є суспільні відносини, які можна виділити у дві групи:

1) відносини внутрішнього управління системою виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, учасниками яких є суб'єкти регулюючої діяльності (наприклад, вимоги спеціально уповноваженого органу виконавчої влади з питань здійснення державного управління і контролю у сфері виявлення, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, НАЗК);

2) відносини зовнішнього управління. У яких одним з обов'язкових учасників є суб'єкт, на якого поширюється дія Закону України "Про запобігання корупції".

Таким чином під адміністративно-правовим механізмом регулювання відносин, пов'язаних з виявленням, запобіганням та врегулюванням конфлікту інтересів як способу протидії корупції слід розуміти основоположні засади, які є досягненнями юридичної науки та практики, виконують функцію орієнтиру та мають визначальне значення для здійснення органами публічної адміністрації та іншими юридичними особами публічного права дій спрямованих на запобігання та врегулювання конфлікту інтересів з метою недопущення правопорушень, пов'язаних з корупцією.

В умовах сучасних змін та реформувань, що відбуваються у системі державного управління та державної служби, значних змін набуває і законодавство, зокрема те, яке стосується корупції та конфлікту інтересів. Для формування механізму врегулювання конфлікту інтересів необхідно визначити поняття та розуміння генезису явища, що дозволяє спрогнозувати ситуацію конфлікту і врегулювати його на ранній стадії, або взагалі запобігти його виникненню. Так, відповідно до абз.9, 13 ст.1 Закону України "Про запобігання корупції" визначені поняття потенційного і реального конфлікту інтересів, з яких вбачається що, реальний конфлікт інтересів має відбутися лише тоді, коли особа, користуючись наданими службовими повноваженнями для задоволення приватного інтересу приймає рішення або робить дію на користь себе або третіх осіб.

Тобто потенційний та реальний конфлікт інтересів мають *схожість*: суб'єкт – особа, яка виконує свої службові чи представницькі повноваження; наявність приватного інтересу - в особи наявний приватний інтерес; об'єкт впливу – об'єктивність чи неупередженість щодо прийняття особою рішення або вчинення дій під час виконання зазначених повноважень та *відмінності в наслідках*: в потенційному конфлікті інтересів приватний інтерес особи може вплинути на вказаний об'єкт (може існувати суперечність між приватним інтересом особи та її повноваженнями); в реальному конфлікті інтересів приватний інтерес особи вплинув (впливає) на вказаний об'єкт (існує суперечність між приватним інтересом особи та її повноваженнями).

Розглянемо, що ж таке приватний інтерес. Це може бути будь-який немайновий інтерес особи, що може ґрунтуватися на кар'єристському, корисливому, амбіційному, егоїстичному, чи інших мотивах та виникати у зв'язку з минулим чи теперішнім громадянством; земляцтвом; національністю; мовою; віросповіданням; інвалідністю; соціальним походженням; цивільними зобов'язаннями; фінансовими зобов'язаннями тощо. Відтак, приватний інтерес полягає в отриманні певних благ для себе чи близьких осіб, а суспільний або загальний - у здійсненні службових функцій у межах закону, чесно, об'єктивно, неупереджено тощо. Це означає, що кожен службовець при виконанні своїх повноважень повинен брати до уваги увесь спектр своїх не лише правових (юридичних), а й соціальних (приватних) відносин, які зумовлюють виникнення майнового чи немайнового

інтересу.

Дослідивши адміністративно – правовий механізм дій працівника у зв'язку з встановленням конфлікту інтересів відповідно до Методичних рекомендацій з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб [6]. слід зазначити наступне.

Обов'язки публічного службовця стосовно конфлікту інтересів можна представити як логічну сукупність чотирьох елементів: 1) запобігання, (п.1 ч.1 ст.28 Закону України "Про запобігання корупції"[7], 2) інформування, (п.2 ч.1 ст.28 цього Закону); 3) утримання від дій або рішень, (п.3 ч.1 ст.28 цього Закону); 4) урегулювання (п.4 ч.1 ст.28 цього Закону).

Розглянемо адміністративно-правовий механізм дій керівника у зв'язку з встановленням наявності конфлікту інтересів та способи врегулювання конфлікту інтересів відповідно до Методичних рекомендацій з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб [8] та статті 28 Закону України "Про запобігання корупції". Дослідивши вказані положення, слід вказати, що адміністративно – правовий механізм дій керівника складається з наступних етапів:

1. Отримання повідомлення про конфлікт інтересів (може бути отримано не тільки від працівника у якого він виник, а й від викривача, громадської організації, ЗМІ тощо).

2. Прийняття протягом двох робочих днів після отримання повідомлення про наявність у підлеглої йому особи реального чи потенційного конфлікту інтересів рішення щодо врегулювання конфлікту інтересів та повідомлення про це відповідної особи (пов'язано із оцінкою повідомлення та безпосередньо процесом врегулювання конфлікту інтересів).

Перейдемо до розгляду заходів зовнішнього та самостійного врегулювання конфлікту інтересів, передбачених статтею 29 Закону України "Про запобігання корупції", якою визначено, що

1. Зовнішнє врегулювання конфлікту інтересів здійснюється шляхом: 1) усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; 2) застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; 3) обмеження доступу особи до певної інформації; 4) перегляду обсягу службових повноважень особи; 5) переведення особи на іншу посаду; 6) звільнення особи.

2. Особи, зазначені у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, у яких наявний реальний чи потенційний конфлікт інтересів, можуть самостійно вжити заходів щодо його врегулювання шляхом позбавлення відповідного приватного інтересу з наданням підтверджуючих це документів безпосередньому керівнику або керівнику органу, до повноважень якого належить звільнення / ініціювання звільнення з посади.

Здійснивши аналіз Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів [8], та Методичних рекомендацій з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб [6] слід дійти висновку про наступні приклади конфлікту інтересів:

- наявність повноважень приймати рішення щодо заохочення або ж накладення стягнення щодо фізичних та юридичних осіб при наявності щодо них приватного інтересу;

- участь та голосування в комісії по відбору на посаду при розгляді кандидатури близьких осіб;

- здійснення посадовою особою контрольних функцій відносно організації, в якій близька особа володіє цінними паперами чи займає посаду;

- участь у засіданні тендерного комітету при розгляді пропозицій фізичних та юридичних осіб при наявності щодо них приватного інтересу;

- використання інформації, отриманої в ході виконання службових обов'язків для отримання конкурентних переваг в комерційній діяльності;

- отримання нагород чи подарунків від осіб чи організацій, щодо яких посадовою особою здійснюються контрольні функції;

- участь у здійсненні функцій державного управління чи контролю стосовно пов'язаної організації (в тому числі пов'язаної в минулому до обіймання посади).

Слід вказати, що механізм дій посадової особи при конфлікті інтересів наступний: по-перше, повідомити безпосереднього керівника або НАЗК про конфлікт інтересів (членів колегіального органу), друге, не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах конфлікту інтересів, третє, вжити заходів щодо врегулювання конфлікту інтересів самостійно або за рекомендацією НАЗК (членів колегіального органу).

Разом з цим, в Законі України «Про запобігання корупції» на підставі міжнародних стандартів законодавець встановив основні правила щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а саме:

1) визначено конфлікт інтересів з виокремленням потенційного та реального конфлікту інтересів;

2) встановлено правила про те, хто, як, коли і кого повинен інформувати про конфлікт інтересів;

3) заборонено вчиняти дії чи приймати рішення в умовах конфлікту інтересів;

4) визначені механізми самостійного чи зовнішнього врегулювання конфлікту інтересів;

5) передбачено положення щодо зовнішнього врегулювання (усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів; застосування зовнішнього контролю за виконанням особою відповідного завдання, вчиненням нею певних дій чи прийняття рішень; обмеження доступу особи до певної інформації; перегляду обсягу службових повноважень особи; переведення особи на іншу посаду; звільнення особи);

б) визначені особливості врегулювання конфлікту інтересів, що виник у діяльності окремих категорій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зокрема тих, які здійснюють відповідні повноваження у складі колегіальних органів, народних депутатів України та депутатів місцевих рад тощо;

7) визначені способи передачі в управління корпоративних прав;

8) встановлено інституційне забезпечення дотримання законодавства про запобігання та врегулювання конфлікту інтересів шляхом наділення НАЗК повноваженнями із здійснення відповідного контролю та надання консультацій.

Таким чином, враховуючи зазначені правила щодо запобігання і врегулювання конфлікту інтересів основним завданням є впровадження зазначених механізмів на практиці, а також ефективного навчання осіб, на яких поширюються відповідні положення.

Висновки. З наведеного вбачається, що для подальшого удосконалення правового регулювання відносин у сфері запобігання та врегулювання конфлікту інтересів варто включати прогресивні стандарти в українську правову систему, як це передбачено Керівництвом ОЕСР з вирішення конфлікту інтересів [9]. А саме, йдеться про включення до правової бази механізмів із запобігання та врегулювання уявного конфлікту інтересів.

Разом з цим, положення прийнятого у 2012 році Закону України «Про правила етичної поведінки» [10], який на законодавчому рівні закріпив загальні для всіх публічних посадовців правила професійної етики та наказу Голодержслужби України від 4 серпня 2010 року № 214 [11], яким затверджено Загальні правила поведінки державного службовця були включені до Закону України «Про запобігання корупції». Однак, прийняття галузевих кодексів чи правил поведінки не стало поширеною практикою, оскільки відповідні правила є у лише прокурорів та суддів, а також представників окремих державних органів. Тому, актуальним є завдання з подальшого впровадження органами влади галузевих стандартів чи кодексів поведінки на основі відповідних положень ЗУ «Про запобігання корупції» з включенням до правової бази механізмів із запобігання та врегулювання уявного конфлікту інтересів. Зокрема, на НАЗК покладено завдання із затвердження правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Внаслідок реформи системи запобігання корупції головним завданням є забезпечити належну практичну реалізацію закріплених в новому антикорупційному законодавстві правил та удосконалити правове регулювання механізмів із запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, застосування правил професійної етики та здійснення фінансового контролю на основі міжнародних стандартів та кращих практик іноземних держав.

Список використаних джерел:

1. Коломоєць О. Д. Поняття та сутність адміністративно-правового механізму попередження насильства в сім'ї. Право та державне управління. 2011. № 1. С. 50– 55.
2. Теория государства и права : учебник для юрид. вузов и фак-ов / [под ред. С. С. Алексеева]. М. : БЕК, 1998. 453 с.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права : підручник : пер. з рос. Х. : Консум, 2001. 656 с.
4. Адміністративне судочинство України : підручник / [за заг. ред. Т.О. Коломоєць]. К : Істина, 2008. 216 с.
5. Загальна теорія держави і права / [за ред. В.В. Копейчикова]. К :Юрінком,1997. 320 с.
- 6.Методичні рекомендації з питань запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та прирівняних до них осіб затверджені Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 14 липня 2016 року N 2 URL : <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 №1700-VII // Офіц. вісн. України. 2014. N 87. С. 2474
8. Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів затверджено рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції 29 вересня 2017 року N 839 URL : <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>
9. Керівництво ОЕСР з вирішення конфлікту інтересів URL: <http://www.oecd.org/gov/ethics/2957345.pdf>
10. Про правила етичної поведінки: Закон України 17.05.2012 № 4722-VI URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4722-17>
11. Наказ Головного Управління Державної Служби України 04.08.2010 № 214 «Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця» URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1089-10>

REFERENCES

1. Kolomoiets O. D. Poniattia ta sutnist administratyvno-pravovoho mekhanizmu poperedzhennia nasylstva v simi [The concept and essence of the administrative-legal mechanism for the prevention of domestic violence]. *Pravo ta derzhavne upravlinnia – Law and public administration*, 1, 50-55 [in Ukrainian].
2. Alekseev S. S. (Eds.). (1998). *Teoriia gosudarstva i prava [Theory of state and law]*. M.:BEK [in Russian].
3. Skakun O.F. (2001). *Teoriia derzhavy i prava [Theory of state and law]*. Kh. : Konsum [in Ukrainian].
4. Kolomoiets T.O. (2008). *Administratyvne sudochynstvo Ukrainy [Administrative justice of Ukraine]*. K. : Istyna [in Ukrainian].
5. Kopicichykov V.V. (1997). *Zahalna teoriia derzhavy i prava [General theory of state and law]*. K.: Yurinkom [in Ukrainian].
6. Metodychni rekomendatsii z pytan zapobihannia ta vrehuliuvannia konfliktu interesiv u diialnosti osib, upovnovazhenykh na vykonannia funktsii derzhavy abo mistsevoho samovriaduvannia, ta pryryvniannykh do nykh osib zatverdzeni Rishenniam Natsionalnoho ahentstva z pytan zapobihannia koruptsii 14 lypnia 2016 roku N 2 [Methodological recommendations on the prevention and settlement of conflicts of interest in the activities of persons authorized to perform functions of the state or local self-government and persons equal to them approved by the decision of the National Agency for the Prevention of Corruption July 14, 2016 N 2]. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi> [in Ukrainian].
7. Zakon Ukrainy "Pro zapobihannia koruptsii" vid 14.10.2014 №1700-VII [Law of Ukraine "On Prevention of Corruption" of 14.10.2014 № 1700-VII]. (2014). *Ofitsiyni visnyk Ukrainy – Official Bulletin of Ukraine*, 87, article 2474 [in Ukrainian].
8. Metodychni rekomendatsii shchodo zapobihannia ta vrehuliuvannia konfliktu interesiv zatverdzheno rishenniam Natsionalnoho ahentstva z pytan zapobihannia koruptsii 29 veresnia 2017 roku N 839 [Methodological recommendations on prevention and settlement of conflict of interests are approved by decisions of the National Agency for the Prevention of Corruption, September 29, 2017, No. 839]. Retrieved from <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi> [in Ukrainian].
9. Kerivnytstvo OESR z vyrishennia konfliktu interesiv [OECD leadership in resolving conflicts of interest]. Retrieved from <http://www.oecd.org/gov/ethics/2957345.pdf> [in Ukrainian].
10. Zakon Ukrainy «Pro pravyla etychnoi povedinky» [Law of Ukraine "On Rules of Ethical Conduct"]. Retrieved from <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4722-17> [in Ukrainian].
11. Pro zatverdzhennia Zahalnykh pravyl povedinky derzhavnogo sluzhbovtsia: Nakaz Holovnoho Upravlinnia Derzhavnoi Sluzhby Ukrainy 04.08.2010 № 214 [On Approval of the General Rules of Behavior of a Civil Servant: Order of the Main Department of the State Service of Ukraine dated August 4, 2010 No. 214]. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1089-10> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 20.09.2018

УДК 316.6: 159.92

Колобишко Віталій Вікторович,
аспірант кафедри державно-правових наук та адміністративного права
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету імені Володимира Винниченка
викладач юридичних дисциплін
Кропивницького коледжу механізації сільського господарства
vkolobysko@gmail.com

ПРАВОВІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВ І СВОБОД ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЯК СИСТЕМА ПРИНЦИПІВ

Стаття акцентує увагу на особливостях правових засад адміністративної відповідальності в цілому та виокремлює в них правові основи адміністративної відповідальності за порушення прав і свобод осіб з інвалідністю. На підставі теоретико-емпіричних досліджень здійснено аналіз дефініції «правові засади як система принципів» та шляхом порівняння наукових визначень і аналізу діючого законодавства викладено авторську інтерпретацію терміну «правові засади адміністративної відповідальності за порушення прав і свобод осіб з інвалідністю». Досліджено керівний вплив правових засад на суспільні відносини, що виникають при вчиненні адміністративного проступку, який посягає на права та свободи осіб з інвалідністю.

Ключові слова: правові засади, принципи адміністративної відповідальності, верховенство права, підстави адміністративної відповідальності за порушення прав і свобод осіб з інвалідністю.